

POROČILO O STANJU IN PROBLEMIH KULTURNE SKUPNOSTI OBČINE CENTER

Širiti kulturno vzgojo

Poročilo, ki ga je pripravila občinska kulturna skupnost ter ga predložila v obravnavo občinskemu izvršnemu svetu ter delegatom občinske skupščine nam predstavlja delo naše kulturne skupnosti v tem mandatnem obdobju ter predvsem opozarja na vrsto odprtih vprašanj, ki se pojavljajo v kulturi.

Ko obravnavamo delo kulturne skupnosti je treba upoštevati specifičnost občine Center, v kateri so skoraj vse kulturne ustanove, ki jim damo »mestni« in celo »republiški« pomen. Tako je dejavnost teh ustanov prenesena v programe ljubljanske in republiške kulturne skupnosti.

Delo in organiziranost kulturne skupnosti

Usmeritve in naloge delovanja naše občinske kulturne skupnosti so opredeljene v Samoupravnem sporazumu o temeljih načrta občinske kulturne skupnosti kakor tudi v vseh ostalih srednjeročnih planskih dokumentih. Temeljne naloge so predvsem:

- sprejemanje načrtov in programov razvoja kulturnih dejavnosti v občini;
- sodelovanje z organizacijami združenega dela in družbenopolitičnimi skupnostmi pri obravnavi in animiranju vseh vprašanj s področja kulture;
- zagotavljanje sredstev za razvoj kulturnih dejavnosti ter predvsem osnovna skrb za kulturno vzgojo vseh delovnih ljudi in občanov in še posebno mladine.

Najvišji organ skupnosti je delegatsko sestavljena dvodolna skupščina, v kateri so zastopani tako uporabniki kot izvajalci na področju kulture. Delegatski sistem je pri delu kulturne skupnosti dobro zaživel, kar se kaže v interesu delegatov na sejah skupščine, ter njihovi aktivnosti, ki je boljša kot v prejšnjem mandatu. Aktivno vključevanje v

razpravo o obravnavanih dokumentih pomeni, da postaja skupnost dejansko mesto dogovarjanja. Ob tem bi sicer lahko zapisali tudi kritične misli o neaktivnosti nekaterih delegacij in konferenc delegacij v naši občini, čemur bo potrebno posvetiti v prihodnje posebno pozornost.

Med zasedanji skupščin operativno deluje izvršni odbor občinske kulturne skupnosti. Člani odbora so se odločili, da bodo seje potekale praviloma tematsko skupaj s predstavniki delovnih skupnosti nekaterih izvajalcev, kar je vsekakor dober pristop, da se seznanijo s kulturnim utripom ter potrebami delovnih ljudi in občanov. Tako so bile doslej že seje skupaj s predstavniki krajevnih skupnosti, osnovnih šol, kulturno umetniških društev itd.

Razvoj kulturne animatorske dejavnosti v OZD in KS

V tem prvem letu drugega mandata je na prvo mesto postavljena naloga načrtana v smernicah izvajanja srednjeročnega plana, ki je opredeljena kot izboljšanje povezave med poklicno in nepoklicno kulturo ter razvijati kulturne animatorske dejavnosti v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in vzgojnoizobraževalnih organizacijah. V tem srednjeročnem načrtu razvoja kulturnih dejavnosti je bila opredeljena tudi naloga, da bi v OZD imeli kulturne animatorje, ki bi vodili načrtno kulturno politiko v svojih sredinah. Pri občinski ZKO je ustanovljen poseben odbor delegatov iz OZD, katerega aktivnost pa doslej ni bilo posebej čutiti. Organiziran pa je bil poseben seminar za animatorje kulturnega življenja v OZD, ki se ga je udeležilo 29 animatorjev. Stanje je vsekakor boljše kot v preteklih letih, saj ZKO od lanskega leta sodeluje s 60 animatorji. Res pa je, da je ak-

tivnost na področju kulturnega življenja v posameznih OZD še vedno bolj plod prizadevanja posameznikov kot pa načrtnega kulturnega delovanja.

V krajevnih skupnostih naše občine so opredeljene naloge na področju kulture, ki jih izvajajo posebne komisije za kulturo. Ugotavlja pa se, da bi bilo potrebno več organiziranosti in sistematičnosti pri delu ter postavljati bolj celovite programe. Potrebno bo razširiti tudi sodelovanje s vsemi zainteresiranimi na področju krajevnih skupnosti, saj za to vsekakor obstajajo možnosti.

Na osnovnih in srednjih šolah v naši občini deluje kar sedemdeset krožkov. Čeprav se morda čudno sliši pa primanjkuje šolskih KUD mentorjev; problem predstavlja tudi nefunkcionalna oprema, saj se s sredstvi od občinske izobraževalne skupnosti komaj krijejo režijski stroški. Problem kulturne vzgoje in aktivnosti mladih pa je predvsem v tem, da se le ta po končani osnovni šoli skoraj neha; zato bo v prihodnje glavna naloga zagotovitev kontinuitete dela na področju kulturne vzgoje mladih na vseh ravneh nadaljnjega izobraževanja.

Odprta vprašanja

V zaključku poročila občinske kulturne skupnosti se med vprašanji, ki jih bo potrebno čimprej urediti, postavlja tudi vprašanje specifičnosti položaja OKS Ljubljana Center, glede na to, da so na območju občine center strnjene pomembne kulturne ustanove in dejavnosti. Kljub sprejetim samoupravnim aktom in razmejitvi pristojnosti med »mestno« in »občinsko« ravni obstaja namreč še vrsta nerazjasnenih vprašanj. Nekatera odprta vprašanja nastajajo zaradi neustrezne zakonodaje na področju kulture. Osnutek novega zakona o kulturnih skupnostih je bil zaradi vrste pomanjkljivosti začasno umaknjen iz postopka za sprejem. Tako ostajajo še odprta vprašanja glede ustanavljanja temeljnih skupnosti, nove vloge mestne skupnosti in še posebej glede ustanavljanja posebnih kulturnih skupnosti.

—ab—

V KS PRULE ODKRITA SPOMINSKA PLOŠČA NA KRAJU, KJER JE PRED VOJNO DELOVALA ILEGALNA PARTIJSKA TEHNIKA GALICIJA

Spominsko obeležje

V začetku letošnjega leta je krajevna organizacija ZB NOV Oskar Kovačič s Prul dala pobudo, da se na kraju, kjer je v letih 1932-34 delovala ilegalna partijska tehnika Galicija, postavi primerno spominsko obeležje.

Predlog so obravnavale vse družbenopolitične organizacije v naši občini ter se s predlogom strinjale, tako da je v maju dala soglasje k postavitvi spominskega obeležja tudi naša občinska skupščina.

Slovesno odkritje spominskega obeležja, ki je postavljeno na zelenici na vogalu Prijateljeve in Gruberjevega nabrežja (to je v bližini) kjer je stala stavba, v kateri je bila ilegalna tiskarna, je bilo 27. 11. 1979, v okviru praznovanja dneva republike.

Oskrbništvo nad spominskim obeležjem je prevzela delovna organizacija Zavoda SRS za statistiko.

Ob tej priložnosti je bila izdana tudi brošura, ki jo je napisal Franjo Fijavž, v kateri opisuje delovanje ilegalne ročne tiskarne Galicija.

Februarja 1932 je tedanje začasno pokrajinsko vodstvo

pričelo izdajati ilegalni list »Rdeči prapor«. Tiskala ga je Galicija, ilegalna ročna tiskarna, postavljena v prostorih stavbe, ki je bila last stavbnega mojstra Ogrina, na današnji Prijateljevi 15. Ta tiskarna je doživljala še vse tisto vzdušje in okoliščine, ki so zahtevale od tedanjih partijskih kadrov skrajno previdnost in požrtvovalnost kot je podobno veljalo za vse partijske tiskarne s ciklostilno tehniko v Sloveniji in teh ni bilo malo. Konspiracija je zahtevala, da je le manjše število tedanjih članov ljubljanske partijske organizacije vedelo, kje je tehnika. Razmnoževalci gradiva spet niso vedeli, kdo je sestavke napisal in odkod prihaja potreben material za delovanje tiskarne. Vedeli niso tudi v kateri smeri in kam odhajajo proizvodi njihovih rok. Tiskarno je vodil pokojni Oskar Kovačič. Pomembno vlogo pa so odigrali tudi Fedor Kovačič, Marica Ogrinova, Tone Tomšič, Boris Vojnolovič, Mirko Kramar, Milan Goršič, Boris Kraigher, Vladimir Krivic in še nekateri.

—ab—

odgovori na delegatska vprašanja

S SEJE IZVRŠNEGA SVETA

Delegatsko vprašanje

Izvršni svet je na svoji 66. seji obravnaval odgovor na delegatsko vprašanje, ki ga je postavila delegacija KS Stari Vodmat o problemu, s katerim se srečuje večina delovnih ljudi našega mesta, to je, kakaj je prejemljivo število vozil v prometnih konicah v jutranjih urah, ko ljudje odhajajo na delo.

Odgovor je pripravil Oddelek za gradbene in komunalne zadeve in se glasi:

Iz odgovora, ki nam ga je poslal Sap-Viator, TOZD Mestni potniški promet in na osnovi razprave na seji Komiteja za promet in zveze IS SML dne 8. 11. 1979 povzema, da prej kot v enem letu ne

moremo pričakovati bistvenega izboljšanja v kvaliteti prevoza mestnega potniškega prometa.

TOZD Mestni potniški promet je na osnovi sklepa SML za izboljšanje prometnih razmer v Ljubljani z dogovori znotraj delovne organizacije uspel v koničnem času dati v obtoč 10 avtobusov več kot je bilo prejšnje dnevno poprečje vozil v tem času. Tako je sedaj od skupno 200 vozil dnevno največ 20 vozil v popravilu in remontu.

Ker se v Ljubljani še nismo odločili za prispevek ob ceni v višini 0,50 din za razširjeno reprodukcijo, t. j. nabavo novih vozil, v l. 1980 ne moremo pri-

čakovati večjega števila novih vozil, ker je dobavni rok teh vozil približno 1 leto. Sočasno pa odpiramo nove avtobusne proge in podaljšujemo obstoječe, kar tudi onemogoča izboljšanje stanja.

Zato bi bila najhitrejša rešitev problema z uvedbo stopničarskega pričetka delovnega časa v Ljubljani tako, da bi jutranjo oz. popoldansko konico podaljšali za 1 uro, kar bi pri obstoječem številu vozil pomenilo 28.000 potniških mest več v mestnih avtobusih. Sedaj mestni avtobusi v jutranji konici prepeljejo preko 160.000 potnikov v glavnem v času med 5.30 in 6.15 ter 6.45 in 7.30, to se pravi, da bi morali ne samo bolj organizirati pričetek dela med 5.30 in 7.30 uro, temveč čas tudi podaljšati do 8.30 ure.

Naš jubilar

Pred kratkim je praznoval svoj 60-letni življenjski jubilej Lojze Cepuš, zaslužni in vsestranski družbenopolitični delavec, predsednik skupščine KS Stari Vodmat in od letos tudi predsednik izdajateljskega sveta Dogovorov.

Tovariš Cepuš se je pred 18 leti preselil na območje KS Stari Vodmat. Takoj po prihodu se je vključil v družbenopolitično delo na terenu. Udeleževal se je vseh akcij, ki sta jih organizirala krajevna skupnost in socialistična zveza. Glede na tako aktivnost je kmalu postal član sve-

ta KS in predsedstva krajevnega odbora SZDL. Bil je dve mandati dobi predsednik krajevnega odbora SZDL. V tem času je ta organizacija dosegla vidne uspehe. Po izteku teh mandatov je postal tudi predsednik sveta krajevnih skupnosti Stari Vodmat. Njegova aktivnost pa ni bila samo v KS, ampak tudi v delovni organizaciji Gradis, kjer je imel pomembne funkcije, zlasti še v sindikatu. Bil je predsednik republiškega odbora sindikatov gradbenih delavcev Slovenije in delegat v DPZ Skupščine SRS. Že vrsto let je tudi član centralnega odbora gradbenih delavcev Jugoslavije. Aktiven je tudi na področju izobraževanja delavcev in kot tak je bil vrsto let tudi član komisije za izobraževanje pri Gospodarski zbornici Slovenije. Poleg vseh teh aktivnosti se ukvarja tudi z novinarstvom. Je ustanovitelj »Gradisovega vestnika« in njegov urednik še danes.

Trenutno opravlja v krajevni skupnosti Stari Vodmat funkcije, ki zahtevajo veliko truda in angažiranosti. Skratka, tovariš Lojze je vsestranski družbenopolitični delavec in kot dober tovariš uživa velik ugled.

Našemu jubilaru želimo veliko osebnih sreč, trdnega zdravja in še mnogo dobrega sodelovanja.